

da bi večkrat hodili k sv. spovedi. V Kotljah, dne 24. svečana 1903. Fr. Štíngl, župnik in ustanovni ud obrambnega društva „Tisková liga v Pragi.“ — (Opomba uredništva: Ustanovni ud društva „Tisková liga v Pragi!“ — bomo videli, kaj porečejo k temu popravku kmetje, ki so nam dotični dopis poslali in ga s svojim podpisom potrdili!)

Razne stvari.

Župnik obsojen — k smrti. Iz Madrida na Španskem se telegrafira z dne 16. marca tega leta, da je bil od porotnikov v Logroni dne 15. t. m. župnik Valdekandos obsojen k smrti. Župnik je v septembru prejšnjega leta umoril svojo ljubico. Počakal je jo v nekem gozdu in jej prirezal z britvo vrat, tako, da je bila takoj mrtva.

Na celi zemlji. je zdaj 3064 jezikov ter več nego 1000 ver. Poprečna starost je 33 let. Med 1000 ljudmi doseže samo en človek starost 100 let in samo 6 starost 65 let. Število vseh ljudi na zemlji je 1½ milijarde. Izmed teh umre na leto do 35 214 000, na dan 96.480, vsako uro 4 020 in 76 vsako minuto. Na sproti pa se rodi na leto 36.792.000 ljudi, na dan 100 800, vsako uro 4200 ter vsako minuto 78 ljudi.

Zunanje novice.

Strašno maščevanje ljubosumnega moža. V občini Komloš na Ogerskem je zasačil kmet A. Kádar svojo ženo skupaj z njenim ljubimcem Fr. Vipickim. Da se maščuje nad ženino nezvestobo, slekel je s pomočjo svojega brata zaljubljeno dvojico do nagega, ju trdno zvezal skupaj z vrvjo ter ju vrgel v jamo za dvoriščem. Šele čez tri dni je našel nago dvojico orožnik, ki je zasledoval zginola. Žena je bila v tem času zblaznela, dočim je bil Vipicki brez zavesten.

Prošnja za veliko kazen. V Trieru je bil pred sodiščem pastir Grossmann, ki je zažgal tri hiše. Preden se mu je izrekla kazen, je vstal ter spregovoril: „Priznam, vsa mi očitana dejanja ter sem vesel, da pridem v ječo, kajti tam se uči človek lepega vedenja in omike, reda in pridnosti. Tudi ima človek v ječi svoj lepi kruh, a če bi me danes izpustili, bi ne vedel kam iti. Vsako kazen hvaležno sprejem, čim večja ja, tem ljubša mi je.“ Sodišče mu je ugodilo ter ga obsodilo v tri leta in štiri mesece ječe.

Pes vzrok zakonske ločitve. V Parizu je živel g. N. v najsrečnejšem zakonu s svojo ženo. Otrok nista imela, pač pa lepega in zvestega psička po imenu „Tonton“. Navadno je hodil z gospodom na sprehod. Nekega dne pa je odšel mož z doma, a žena se je šla s psom sprehajati. Ko sta prišla v ulico La Fayette, obstal je pes pred neko hišo ter divje lajal. Ker ga gospa ni mogla odpraviti od hiše, odprla mu je vrata in mu sledila. Pes je stekel po stopnicah v prvo nadstropje ter pred nekimi vratmi zopet cvilil in lajal. Gospa je pozvonila, hišinja je odprla in pes je smuknil v sobo, iz katere je zaslišala zarentačiti

znan glas, a istočasno je zbežala v drugo sobo neka mlada dama. Bil je mož na tujem zelniku, vsled česar sta se ločila.

Jezuit in — „copernica“. Kako zabito še je tu pa tam ljudstvo v goratih krajih in kako duhovniki delujejo na njegovo poneumnjenje, kaže sledeči dogodek, ki se je izvršil dne 7. t. m. pri okrajnem sodišču pri Sv. Petru na Gor. Avstrijskem. Kmetica Eliza Pfaffenbichler je obdolžila svojo sosedinjo Elizabeto Pfaffeneder da je copernica, ki ji je zacoprila živino. Pfaffenbichler je vsled tega poslala svojega moža v Steijer k jezuitem, da bi ji nasvetovali, kako bi se zamoglo temu odpomoči. In res je prišel pater Fellingner v hišo, kadil hišo in hleve ter škropil. Potem je vprašal ženo, koga sumi, da ji je živino zacoprila. Imenovala je svojo sosedo. Jezuit je šel na to k isti v hišo, ji velel poklekniti, češ, da ji podeli papežev blagoslov, žena je ubogala, a si ni mogla tega čudnega obnašanja tolmačiti. Pozneje je zvedela za vzrok, ter tožila sosedo zaradi obrekovanja. Sodišče je obsodilo praznoverno kmetico na 25 K globe, dočim se pravemu krivcu, jezuitu ni ničesar zgodilo.

Diamantni prstan v goskinem želodcu. Predsednik mesarske unije v Jersei Citi je našel v želodcu goske katero je čistil, diamantni prstan, vreden nad 100 dolarjev. Goska je bila doma iz Baltimore.

Gospodarske stvari.

Jabelčni cvetodér. Ako se spomladi ne morejo rudeče nadahnjeni cvetni popki našega jabelčnega drevja dovolj hitro razpihniti, ker jih zadržuje mokro in mrzlo vreme, postane jih mnogo sprva rumenih, pozneje rujavih, nagrbančenih in suhih. Naše ljudstvo imenuje to prikrazen „smód“. Taki popki ostanejo zaprti in ne morejo podariti sadu življenja, zakaj njihovo lastno življenje je šlo po zlo. Pokončal ga je komaj 5 mm dolg rumenkast črv, ki je ves zadovoljen v svojem varnem skrivališču uničil nežne notranje cvetne dele, kateri so za oplojenje neobhodno potrebni in si izredil precejšen trebušček. Ta hudi gost je breznoga ličinka drobnega, približno 4 mm dolgega, rujavega rilčkarja, ki polaga svoja mnogobrojna mičkena jajčica posamezno na nežne, še trdo zaprte cvetne popke. Po nekaj dneh se izkobacajo iz njih ličinke, ki so tako neznatne, da jih komaj ugledaš. Te se zavrtajo v popkovo jedro in začno ondi svoje ničvredno delo. Le v slučajih, ako se popek vsled ogrevajočih solčnih žarkov in vsled polne drevesne noči odpre še dosti naglo, odbila je zadnja ura hudobnežu, ki je za ponočni hlad jako občutljiv. Ostane li popek zavoljo neugodnega vremena zaprt, ni mu več pomoči, gotovo je izgubljen. Še v popku se izpremeni ličinka v bubo. Proti koncu meseca velikega travna razdere hrošč bubino ogrinjalo, prejé posušeno in nagrbljeno steno svojega dosedanjega bivališča in se izmuza na beli dan. Do jeseni živi hrošč na jabelčnem drevju in se prehrani z njegovim listjem. Potem si poišče pod razpokano skorjo in pod kamenjem v mahu prezimovališče. Kakor hitro se jame gibati v

toplem pomladanskem solncu na drevju novo življenje, napotijo se hrošči tjakaj, in sicer deloma peš, deloma leteč, kjer se sparijo. Kmalu potem prične samica odlagati svoja jajčica. Na tak način more jabelčni cvetodér napraviti ogromno škodo, da, še več, on uniči ves pridelek jednega leta. Zatiranje takega hudega škodljivca se moramo lotiti povsod in z vsemi močmi. Ako se dá „smod“ že spoznati, ne moremo več odvrniti škode za to leto. Prizadevanje sadjarjevo se more potem obračati le na to, kako bi bilo mogoče odvrniti to zlo za prihodnje in naslednja leta. To dosežemo, ako zatiramo hrošče na vsak mogoči način. Da ličinkam in bubam ne moramo do živega, to je jasno. Jako hvaležni moramo biti ptičem pevcem, ki nas v tem poslu jako marljivo podpirajo; celo vrabci nam gredo na roko. S svojim kljunom prav spretno luščijo mrčesjo zalego iz uničenih popkov. V jeseni in po zimi pokončamo mnogo hroščev, ako ostrgamo razkavo skorjo in odpravimo mah in lišaje z debel in debelejših vej. Tudi v goseničje pasti, ki jih nastavlamo drugim kraljivcem okoli debel, moremo poloviti mnogo hroščev. Z najboljšim uspehom pa se lotimo tega hrošča, ako ga takoj v prvih pomladanskih dnevih, ko začne jablane odganjati, na vse zgodaj stresamo z drevesnih vej na razgrnjene rjuhe in potem uničimo. Ob tem namreč lazijo hrošči po drevju, da se sparijo in odložijo svoja jajčica. Z močnejšega drevja stresamo hrošče najlaže s kavljem, ki smo ga dobro s krpami ovili in nasadili na dolg drog. Kavelj nastavimo ob vejo in krepko stresemo. To delo moramo opraviti pri vsakem rodnem drevesu in večkrat ponoviti. Zanesljivejšega pomočka zoper tega škodljivca dandanašnje dni sploh nimamo. Izkušnje nas učijo, da krepko drevje od jabelčnega cvetodéra manj trpi, ker se njegovi popki hitreje razpihnejo. Iz tega pa sledi, da si zmanjšamo škodo kolikor toliko, ako drevju redno in močno gnojimo.

Ne kopajte preglobokih jam za drevesa! Jako nespametno je pri presajanju dreves kopati pregloboke jame. Nekteri ima slabo in nerodovitno zemljo in jo hoče praviloma po mogočnosti zboljšati, in to hoče s tem doseči, da skopa globoke in široke jame. Kako je pa zadnje koristno, ravno tako je prvo škodljivo, in marsikateri se potem čudi, ker mu drevesa hirajo in se nazadnje posušijo. Če je jama globoka in z dobro rahlo zemljo napolnjena, potem rastejo korenine navzdol v globočino in šele tam se razprostrejo, dokler njim trda stranka jamine stene močnega zadržka ne da. Drevo raste radi tega vendar še dalje, dokler korenine vse hrane, katera se v jami nahaja ne izsrkajo in porabijo; potem pa nastopi premirje, drevo hira in se na zadnje posuši.

Za kratek čas.

Ni prav zastopil. Vincenc Kolar je prišel v farovž po krstni list. Med čakanjem je začel pljuvati po lepo umitih tleh. Zato ga je župnik opomnil, naj pljuva v pljuvalnik. Kolar se še enkrat prav močno shraklja, pljune zopet na tla in reče: »O gospod, za mene je že tako dobro!«

Dvojna želja. Neki profesor je tičal zmiraj med krami. Njegovi ženi ni to bilo posebno ljubo, ker ji je bil čas in zato mu je nekoč rekla: »Kako rada bi bila knjigomani.« Profesor: »Zakaj pa?« Žena: »Zato, da bi bil potem zmiraj meni.« Profesor: »Meni bi to bilo tudi prav, samo želel bi bi ti tedaj bila koledar.« Žena: »Zakaj pa koledar?« Profesor: »Zavoljo tega, da bi imel vsako leto novo ženko.«

Zagovoril se je. Oče in sin sta se skregala. Razžal oče reče: »Tako grdiš besed, kakor si mi jih ti pravil, nisem svojemu očetu nikdar rekel.« Sin: »Vi ste pa tudi in prav dobrega očeta.« Oče jezen, da mu sin še ugovarja: »Boljšega že ko ti!«

Pisma uredništva.

Iz Spodnjega Koroškega. Prosimo za odgovor, sicer takoj. Bodite zdravi!

Vojnik: Volitva pride prihodnjič! **Barbara v Haloza:** Tudi prihodnjič! — **Hajdin:** Prihodnjič! — **Ormož:** Ravno tako. — **Šent Juri ob j. ž.:** Bodemo skrajšali in priobčimo v št. 7. — **Marija Snežna:** Ni za rabo! **Mavrin:** Krtaci prihodnjič. **Sv. Vid pri Ptuj:** Meznar se mogoče še nekoliko boljša! **Kmetič:** Hvala! Zdravi! — **Kotle na Koroškem:** Štrigel je preoster! — **Spodnja sveta Kungota:** Goto prihodnjič! — **Koroški kmet:** Ni mogoče! — **Bizelj:** Kmetje: Župnik in Ančka se mogoče še poboljšata. Če ne nači bo! — **Zalec:** Ako dovoli prostor, pride že v št. 7. dan! — **Ruše:** Kaplan in šola gotovo v št. 7. — **Ekono:** Hvala lepa, bomo porabili vse! — **Šmarje:** Odgovor na šole v kratkem! — **Dopisniki,** katerim se nismo odgovorili tukaj, so vposlali svoje dopise prepozno! Tudi ti pridejo vrsto. — Vsem iskrena in prisrčna zahvala za tako zanimivo Ured. in uprav. Vas vse srčno pozdravlja!

Razglas.

Kakor javi c. i. kr. povelje 3. vojnega odreda z odlokom z dne 9. marca 1903. št. 1594 bodejo pričele letošnje praktične vaje 4. pijonirske bataljona v Ptuj dne 1. aprila in bodejo trajale do sredine septembra in sicer vsak dan od 6. ure zjutraj do 11. ure predpoldan, in od 2. do 6. ure popoldne izjemši praznike in nedelje. Te vaje se bodejo vršile približno 2 kilometra zgor in spod ptujskega mostu. Radi tega je treba, da se morajo vse ladje in plovni (flosi) v omenjenem času najmanj 2 in pol kilometra pred tem mostom vstaviti.

Za znamenje se bode postavil 2 in pol km navzgor od omenjenega mosta drog z rudečo zastavo in sicer na desnem bregu Drave; sploh pa bode v tem času pri tej zastavi stala posebna straža, ki bo ovestila vsakega, da se sme le tedaj po Dravi z ladjo ali plovom peljati, ko se je ta zastava odstranila.

Ptuj, dne 14. marca 1903.

Župan: Ornig m. p.

Razglas.

Prodalo se bode posestvo Franca in Rozalije Zdolšek, ležeče pri sv. Duhu skoz pisarno gospod. dr. Lederer, odvetnika v Konjicah (Gonobitz) in sicer iz proste roke. Posestvo je brez dolga. Prodalo se